

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35064
Nom	Dret penitenciari
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2020 - 2021

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1302 - Grau de Criminologia	Facultat de Dret	3	Primer quadrimestre
1923 - Programa Doble Titulación Derecho-Criminología	Facultat de Dret	4	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1302 - Grau de Criminologia	7 - Dret Penal	Obligatòria
1923 - Programa Doble Titulación Derecho-Criminología	5 - Assignatures obligatòries de quart curs	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
CERVELLO DONDERIS, MARIA VICENTA	72 - Dret Penal

RESUM

L'assignatura Dret Penitenciari és obligatòria de caràcter semestral del grau en Criminologia i consta de 6 crèdits [ECTS](#). El seu contingut específic és l'estudi de l'execució de la pena privativa de llibertat i els sistemes penitenciaris, així com dels drets i deures afectats per la privació de llibertat, el règim i tractament penitenciari i les conseqüències jurídiques i criminològiques de l'empresonament, amb les alternatives a aquest que preveu la legislació espanyola.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1302 - Grau de Criminologia

- Tenir una consciència crítica enfront de la realitat social i els problemes socials respectant els principis d'igualtat, drets humans, pau, accessibilitat universal, solidaritat i protecció mediambiental, tot això des d'una perspectiva de gènere.
- Aportar dades i informes per al control i el seguiment de les mesures d'excrceració assessorant el jutjat de vigilància en les seues resolucions.
- Saber plasmar en un informe els instruments idonis per a la reinserció social i la reducció dels efectes nocius de la presó.
- Ser capaç d'analitzar el delicte, el delinqüent i la víctima i dissenyar estratègies de prevenció i d'intervenció, des del respecte als drets humans, la igualtat entre homes i dones, la pau, la sostenibilitat, l'accessibilitat universal i el disseny per a tothom i els valors democràtics.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

1. Identificar els efectes [criminògens](#) de la presó i la problemàtica específica de les persones privades de llibertat.
2. Analitzar críticament la jurisprudència penitenciària tot identificant l'afecció als drets fonamentals.
3. Conèixer i analitzar la problemàtica de la pena de presó i el seu significat en el sistema [sancionador](#).
4. Analitzar i valorar els efectes de la [resocialització](#) com a fi del sistema penitenciari.
5. Conèixer la tasca del jutge de vigilància penitenciària com a garant dels drets dels reclusos.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Dret penitenciari. Principis informadors. Legislació penitenciària.

Concepte i contingut del dret penitenciari. Principis informadors de l'execució penitenciària. La Llei Orgànica General Penitenciària. Reglament penitenciari. Circulars i instruccions.

2. Les penes privatives de llibertat: origen històric i regulació actual. Rellevància penitenciària daltres penes.

Antecedents històrics de la presó. Sistemes penitenciaris. La pena de presó en l'ordenament espanyol. Altres penes.

3. Alternatives a la presó: substitució i suspensió.

Alternatives a la pena de presó. Substitució de la pena. Suspensió de l'execució.

4. Relació juridicopenitenciària: drets i deures dels interns. L'administració penitenciària.

La relació de subjecció especial i les seues conseqüències. Drets i deures dels interns. Òrgans penitenciaris.

5. El jutge de vigilància penitenciària.

La jurisdicció penitenciària. Funcions del jutge de vigilància penitenciària. Recursos.

6. Règim penitenciari i organització interna.

Ingressos i llibertats. Conduccions i trasllats. Reclamacions dels interns. Seguretat i vigilància. Ensenyament, assistència sanitària i alimentació.

7. Classificació penitenciària.

Procediment de classificació. Requisits generals i específics per a la classificació en primer grau, segon grau i tercer grau.

8. Establiments penitenciaris.

Classes de centres penitenciaris: règim tancat, règim ordinari i règim obert. Formes especials d'execució.

9. Tractament penitenciari.

Concepte i principis del tractament penitenciari. Modalitats i problemes d'aplicació.

10. Treball penitenciari.

El treball penitenciari: modalitats, contingut i efectes penitenciaris.

11. Relacions amb l'exterior: comunicacions i visites. Permisos deixada.

Classes de comunicacions i visites. Permisos deixada: classes i requisits de concessió. Eixides programades.

12. Llibertat condicional i beneficis penitenciaris.

Llibertat condicional: requisits legals. Anàlisi de l'art. 78 del CP. Els beneficis penitenciaris. Liquidació de condemna. Càlcul de les figures penitenciàries. Acumulació i refosa de condemnes.

13. Règim disciplinari.

Principis i fases del procediment disciplinari. Classes d'infraaccions i de sancions. Mitjans coercitius.

14. Execució de les mesures de seguretat privatives de llibertat.

Característiques de les mesures de seguretat. Classes de mesures de seguretat privatives de llibertat. Característiques de la seua execució.

15. Aspectes criminològics de la presó. Linforme criminològic en l'àmbit penitenciari.

Població penitenciària. Tendències de futur. Linforme criminològic penitenciari.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	5,00	0
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Lectures de material complementari	5,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	5,00	0
Preparació de classes de teoria	15,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
Resolució de casos pràctics	10,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

L'assignatura "Dret Penitenciari" és de 6 crèdits ECTS, cosa que suposa, segons el protocol docent de la Facultat de Dret, dues sessions docents setmanals d'1 hora i quaranta minuts i dues activitats complementàries.

Cada setmana es dedicarà una sessió a l'explicació de la matèria, que els alumnes hauran d'haver preparat prèviament amb el material docent disponible en l'aula virtual, i una altra sessió es dedicarà a la realització d'activitats aplicades.

ACTIVITATS APLICADES

Visionat documental

Comentari premsa

Debat sentència drets reclusos

Pràctiques: classificació i eixides, recursos, disciplina

Taller liquidació de condemna

Xarrada col·loqui: la vida penitenciària

Informe criminològic

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

Visita al centre penitenciari de Picassent en les dates que la SGIP autoritze.

Seminari sobre un tema d'actualitat relacionat amb l'assignatura.

AVALUACIÓ

La qualificació de l'assignatura es determinarà a partir de les qualificacions obtingudes de l'avaluació contínua desenvolupada en cada grup, a la qual correspon un 30% de la qualificació final, i de la realització de la prova final en la dates fixades per la Facultat, a la qual correspon un 70% de la qualificació final.

Serà necessari obtenir una nota mínima d'aprovat en la prova final per a superar l'assignatura, amb independència de la nota obtinguda en l'avaluació contínua.

L'annex del professor detallarà les condicions de l'avaluació contínua i el caràcter oral o escrit de la prova final, així com si es realitzarà una prova parcial, de caràcter alliberador o no, en les dates fixades per la Facultat.

Els alumnes que no realitzen l'avaluació contínua es podran presentar a la prova final en primera convocatòria, i la nota obtinguda quedarà limitada al valor ponderat que aquesta prova té en la qualificació final (un 70%), de manera que, com a màxim, es podrà obtenir un 7 com a qualificació final.

En cas de suspendre la primera convocatòria, per a la segona convocatòria es conserva la qualificació obtinguda en l'avaluació contínua. Si l'annex del professor preveu que hi haja alguna activitat com a recuperable, determinarà la forma d'obtenir la qualificació de la/s mateixa/s en segona convocatòria.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Legislación penitenciaria. 2012
- - Derecho Penitenciario. Vicenta Cervelló Donderis. 4ª edición. Valencia 2016

Complementàries

- Armenta/Rodríguez. Reglamento penitenciario comentado. 2a ed. 2011
- <http://www.derechopenitenciario.com/index.asp>
- <http://www.institucionpenitenciaria.es>
- Lecciones de Derecho Penitenciario. Rodríguez Alonso. 4a ed. Granada. 2011

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

La asignatura Derecho Penitenciario se adaptará al modelo de docencia híbrida establecido por la Facultad de Derecho, por el cual se impartirán clases teórico-prácticas presenciales en semanas alternas. Para ello, se procederá a la partición del grupo en dos subgrupos que recibirán docencia presencial en semanas alternas (pares e impares) en el horario establecido para la asignatura todas las semanas, combinada con docencia no presencial. Para los estudiantes, en la semana de no presencialidad, la docencia podrá ser síncrona o asíncrona. A tal efecto se seguirán las siguientes opciones:

- Prever TRABAJO AUTÓNOMO del alumnado, teórico o práctico, propuesto a través de videos docentes, PPT locutados, esquemas, materiales escrito, lecturas pautadas...
- O bien se realizará el seguimiento de la clase a través de VIDEOCONFERENCIA mediante los dispositivos con los que cuente el aula (cámaras y/o micrófonos). Si no se pudiese retransmitir la clase de forma síncrona por videoconferencia, se subirá el enlace a aula virtual para que el grupo de alumnos a los que no les corresponda asistir al aula puedan visionarla a distancia en cualquier momento de la semana.
- Durante todo el curso 20-21 regirá el sistema de tutorías virtuales mediante el correo institucional o a través de las herramientas de aula virtual, plataformas síncronas como BBC o temas. En caso de realizarse tutorías presenciales se hará con todas las medidas de seguridad e higiene tanto para el profesorado como para el alumnado.
- Las actividades complementarias se llevarán a cabo preferentemente en modalidad no presencial a través del formato webinar caracterizado por la interactividad entre los participantes y los conferenciantes.
- Los contenidos, volumen de trabajo y evaluación se mantienen en los términos previstos inicialmente en la guía académica. Los exámenes presenciales se realizarán en todo caso respetando las normas sanitarias vigentes, con la posibilidad de establecer diversos turnos, si fuera necesario, para garantizar la distancia entre el alumnado.
- A la bibliografía prevista en la guía académica se añade todos los recursos disponibles de manera gratuita a través de la conexión VPN de la Universitat de València.

ADENDA COVID EN CASO DE REBROTE Y CIERRE TEMPORAL DE AULAS

Las clases presenciales pendientes se sustituirán por distintos recursos de aula virtual como videoconferencias grupales en horario de clase, subida de materiales docentes (power point, esquemas, temas desarrollados...) o entrega de tareas.

Las tutorías se mantendrán de forma virtual ampliando su horario para la resolución de dudas que se podrán hacer también mediante videoconferencia o chtas grupales.

Los contenidos y volumen de trabajo se mantienen en los términos previstos inicialmente en la guía docente.

Se mantiene la forma de evaluación prevista en la guía docente. Los estudiantes que no dispongan de medios para establecer la conexión y acceder a aula virtual deberán ponerse en contacto con el profesorado por correo electrónico al publicarse este anexo.

A la bibliografía prevista en la guía académica se añade todos los recursos disponibles de manera gratuita a través de la conexión VPN de la Universitat de València.

AJUSTES DE LA ADENDA COVID PARA EL SEGUNDO CUATRIMESTRE ADAPTADA A LA RESOLUCIÓN DE LA RECTORA DE 28 ENERO 2021 Y A LAS DIRECTRICES DE LA FACULTAT DE DRET PARA SUS TITULACIONES DE GRADO

DOCENCIA HÍBRIDA

En cuanto lo impongan las condiciones sanitarias, esta asignatura se adaptará al modelo de docencia híbrida establecido por la Facultad de Derecho, mediante el cual se impartirán clases teórico-prácticas presenciales en semanas discontinuas para el estudiante. Para ello se procederá por la Secretaría de la Facultat a la división del grupo en tantos subgrupos como sea necesario, impartándose docencia en el aula, en el horario establecido para la asignatura, a uno de los subgrupos en cada semana de acuerdo con el calendario establecido por la Facultat, pudiendo preverse para los demás:

- prioritariamente, seguimiento de la clase a través de VIDEOCONFERENCIA síncrona; de no ser posible, se grabará y pondrá a disposición para que pueda visionarse en cualquier momento de la semana.
- trabajo autónomo, teórico o práctico, guiado y tutorizado por el profesorado, propuesto a través de videos, presentaciones locutadas, esquemas, material escrito, lecturas pautadas...

Las tutorías individuales o colectivas se desarrollarán mediante el correo institucional o a través de las herramientas de aula virtual; en caso de realizarse presencialmente se respetarán todas las medidas de seguridad e higiene. Las actividades complementarias se llevarán a cabo preferentemente en modalidad no presencial a través del formato *webinar*. Los contenidos, volumen de trabajo y evaluación se mantienen en los términos previstos inicialmente en la guía académica.

El examen final de la asignatura será presencial (cumpliendo siempre la normativa de aforo y distancia interpersonal, para lo que se secuenciará en dos turnos si es necesario), en tanto no se disponga normativamente lo contrario.

DOCENCIA NO PRESENCIAL

Cuando, de acuerdo con las instrucciones de las autoridades sanitarias y universitarias, la evolución de la pandemia no permita impartir la asignatura en modelo de docencia híbrida, esta asignatura pasará a impartirse de forma no presencial para todo el alumnado en las mismas condiciones indicadas para la parte de docencia no presencial del sistema híbrido. Las previsiones sobre tutorías, actividades complementarias, prácticas de laboratorio, contenidos, volumen de trabajo, evaluación y formato de esta última arriba indicados serán también aplicables.

Durante el mes de febrero de 2021 se seguirá este modelo docente no presencial, que se adecuará a las previsiones de la Instrucción de la Rectora de 28 de enero de 2021 y a los "Ajustes en el documento de adaptación de las titulaciones de grado de la Facultat de Dret de la Universitat de València en el segundo cuatrimestre del curso 2020/2021 a causa de la crisis sanitaria causada por la pandemia por COVID-19". Este modelo será revisado y adaptado, en su caso, a las instrucciones recibidas por la Facultat y por la Universitat en función de la evolución de las circunstancias.